

Lovforslag nr. L 160. Fremsat den 26. februar 2009 af justitsministeren (Brian Mikkelsen)

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven, lov om ændring af lov om tinglysning og forskellige andre love samt lov om ændring af søloven og forskellige andre love

(Visse ændringer i forbindelse med overgangen til digital tinglysning)

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 6. november 2008, som ændret ved § 15 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 488, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»Ved digitale pantebrev, der er eller har været tinglyst eller registreret i skibsregistret eller i Dansk Internationalt Skibsregister, skal anmodningen i stedet indeholde en præcis henvisning til dokumentet i tingbogen, bilbogen, andelsbølgbogen, personbogen, skibsregistret eller Dansk Internationalt Skibsregister.«

2. I § 581 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Er et digitalt pantebrev blevet slettet i tingbogen i medfør af stk. 1, kan den, der ifølge oplysningerne i tingbogen har ret til at gøre eventuelle personlige fordringer efter pantebrevet gældende over for skyldneren, kræve, at Tinglysningsretten konverterer det digitale pantebrev til et papirdokument. Papirdokumentet er at anse som et originalt gældsbev.«

§ 2

I lov nr. 539 af 8. juni 2006 om ændring af lov om tinglysning og forskellige andre love (Digital tinglysning) foretages følgende ændringer:

1. § 3, nr. 2, ophæves.

2. I § 13, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Justitsministeren kan endvidere bestemme, at tinglysningslovens § 49 d, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 80, træder i kraft på et andet tidspunkt end de øvrige dele af loven.«

3. § 15, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Nye rettigheder over eller ændringer i et forud for lovens ikrafttræden tinglyst pantebrev skal tinglyses for at opnå beskyttelse mod aftaler om pantebrevet og mod retsforfølgning. Dette gælder også overdragelse eller anden overførsel af pantebrevet. Ved tinglysningen skal pantebrevet konverteres til et digitalt pantebrev. Den aftale eller retsforfølgning, der skal kunne fortrænge en utinglyst ret over pantebrevet, skal selv være tinglyst og erhververen ifølge aftalen være i god tro.«

4. § 15, stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Nye rettigheder over eller ændringer i et forud for lovens ikrafttræden tinglyst ejerpantebrev skal tinglyses for at opnå beskyttelse mod aftaler om pantebrevet og mod aftaler om eller retsforfølgning mod pantet. Dette gælder også overdragelse eller anden overførsel af rettigheder over ejerpantebrevet. Ved tinglysningen skal ejerpantebrevet konverteres til et digitalt ejerpantebrev. Tinglysningslovens § 1 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, finder anvendelse.«

5. I § 15 indsættes efter stk. 13 som nye stykker:

»Stk. 14. Anmeldere, som er autoriseret efter reglerne i tinglysningslovens kapitel 7 b, kan aflyse papirbaserede pantebreve uden forudgående konvertering. Anmelderen skal forud for aflysningen kontrollere, at der foruden bemyndigelse fra den, der ifølge tinglysningsystemet er berettiget til at råde over den pågældende ret, også foreligger samtykke til aflysningen fra eventuelle andre indehavere af omsætningsbeskyttede rettigheder.

Stk. 15. Hvis der i forbindelse med aflysning af pantebrevet efter stk. 14 sker tinglysning af et tilsvarende digitalt pantebrev, udløser tinglysningen af det digitale pantebrev ikke tinglysningsafgift. Afgiftsfriheden forudsætter, at anmeldelse til tinglysning af det nye pantebrev sker senest samtidig med aflysning af det tidligere pantebrev og senest fem år efter lovens ikrafttræden.«

Stk. 14 og 15 bliver herefter stk. 16 og 17.

§ 3

I lov nr. 526 af 7. juni 2006 om ændring af søloven og forskellige andre love (Digital skibsregistrering, pant, udlæg m.v. i fiskerirettigheder,

fordeling af bjærgeløn og skibes hjemsted) foretages følgende ændring:

1. § 3, nr. 1 og 2, ophæves.

§ 4

Stk. 1. Justitsministeren kan bestemme, at der i forbindelse med overgangen til digital tinglysning ikke kan anmeldes dokumenter til tinglysning i en nærmere bestemt periode, som ikke kan overstige tre uger.

Stk. 2. Dokumenter, som anmeldes til tinglysning inden for den i medfør af stk. 1 fastsatte lukkeperiode, afvises.

Stk. 3. Fastsættes der i medfør af § 13, stk. 2, 1. pkt., i lov nr. 539 af 8. juni 2006 forskellige ikrafttrædelsestidspunkter for tingbogen, bilbogen, andelsboligbogen og personbogen, kan ministeren fastsætte forskellige lukkeperioder som nævnt i stk. 1 for tinglysning i de enkelte bøger.

§ 5

Loven træder i kraft den 1. juli 2009.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Ved lov nr. 539 af 8. juni 2006 om ændring af lov om tinglysning og forskellige andre love (Digital tinglysning) (herefter loven om digital tinglysning) blev det lovgivningsmæssige grundlag for at indføre digital tinglysning i Danmark tilvejebragt. Formålet er at erstatte den papirbaserede tinglysning med en tinglysningsordning baseret på digital kommunikation og digitale dokumenter. Med undtagelse af lovens § 12, som vedrører planloven, fastsætter justitsministeren tidspunktet for lovens ikrafttræden. Bortset fra § 12, stk. 2 og 4, er loven endnu ikke trådt i kraft.

Efter lovens vedtagelse har Domstolsstyrelsen i tæt samarbejde med de berørte dele af erhvervslivet forberedt de tekniske løsninger, der skal danne grundlag for det kommende digitale tinglysningsystem. Endvidere har Justitsministeriet i dialog med repræsentanter for de større tinglysningsbrugere arbejdet med udformningen af de administrative forskrifter til gennemførelse af tinglysningsreformen.

Domstolsstyrelsen, Finansrådet og Realkreditrådet har tilkendegivet, at man finder det nødvendigt og forsvarligt at lukke helt for anmeldelse af dokumenter til tinglysning i en kortere periode i forbindelse med, at den digitale tinglysningsordning iværksættes.

Under forberedelsen af overgangen til digital tinglysning er der endvidere konstateret et behov for nogle justeringer af lovgrundlaget, herunder bl.a. ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelserne, med henblik på at sikre en mere effektiv gennemførelse af overgangen.

Dette lovforslag indeholder på den baggrund forslag til ændringer i loven om digital tinglysning, som skal lette overgangen fra papirbaseret til digital tinglysning. Forslaget skal således gøre det muligt at sætte bestemmelserne vedrørende autorisation af anmeldere i kraft før de øvrige dele af loven og mindske arbejdet i forbindelse med konvertering af visse papirbaserede pantebrev til digitale pantebrev ved at gøre det muligt for visse autoriserede anmeldere at aflyse papirba-

serede pantebrev og tinglyse nye digitale pantebrev uden at skulle betale tinglysningsafgift. Med lovforslaget præciseres endvidere, at overdragelse eller anden overførsel af et forud for lovens ikrafttræden tinglyst pantebrev kræver, at pantebrevet i forbindelse med tinglysningen heraf konverteres til et digitalt pantebrev. Endvidere foreslås det at give hjemmel til at lukke for anmeldelse af dokumenter til tinglysning i en periode op til de nye reglers ikrafttræden.

Yderligere indeholder lovforslaget en regel om, at fordringshaveren kan kræve konvertering af digitale pantebrev til fysiske dokumenter (gældsbreve) i situationer, hvor et digitalt pantebrev, der ikke har opnået fuld dækning på en tvangsauktion, slettes af tingbogen, men hvor der vedbliver at være en personlig fordring på skyldneren, efter at panteretten i ejendommen er ophørt.

Endelig indeholder forslaget nogle mere teknisk prægede ændringer vedrørende tvangsfuldbyrdsreglerne i retsplejelovens § 478, stk. 4, og § 488, stk. 2.

2. Gældende ret

2.1. Aflysning af panterettigheder, der ikke opnår dækning på tvangsauktion

Efter retsplejelovens § 581 kan køberen af fast ejendom på tvangsauktion kræve, at de rettigheder, der ikke fik dækning på auktionen, slettes af tingbogen.

Hvor et pantebrev i medfør af denne bestemmelse slettes af tingbogen, vil pantebrevet ikke længere give sikkerhed i fast ejendom. Et pantebrev, der foruden at give sikkerhed i fast ejendom, også – hvilket er det sædvanlige – er forbundet med en personlig gældsforpligtigelse, er samtidig et gældsbrev. Selvom panteretten er bortfaldet, vil pantebrevet som udgangspunkt fortsat være bærer af den personlige fordring mod skyldneren.

Højesteret har i dom af 17. april 2007, gengivet i UfR 2007, side 1835, fastslået, at pantebrevets oprindelige karakter af enten et simpelt gældsbrev eller et omsætningsgældsbrev fastholdes efter sletning i ting-

bogen. Et dokument, der er omfattet af gældsbrevslovens § 11, stk. 2, nr. 3, mister således ikke sin karakter af et omsætningsgældsbrief, fordi pantebrevet efter en tvangsauktion ikke længere giver pant i fast ejendom.

Pantebreve, som stiftes efter overgangen til digital tinglysning – og pantebreve, der konverteres til digitale pantebreve – vil alene eksistere som digitale dokumenter. Overdragelse, underpant sætning og andre rettigheder over pantebreve, der samtidig indeholder en personlig gældsforpligtelse, vil – så længe der eksisterer en panteret – skulle tinglyses for at opnå omsætningsbeskyttelse. Der henvises i øvrigt herom til pkt. 2.3 og 3.4 nedenfor.

Ved § 3, stk. 1, i loven om digital tinglysning gennemføres en ændring af retsplejelovens § 478, stk. 4, således at tvangsfuldbyrdelse skal kunne foretages hos den, der som skyldner, selvskyldnerkautionsist eller pantsætter har forpligtet sig ved et digitalt pantebrev, der er eller har været tinglyst. Den personlige gældsforpligtelse, der er knyttet til et digitalt pantebrev, der er blevet slettet i forbindelse med en tvangsauktion, vil således kunne anvendes til at foretage udlæg i pantsætterens øvrige aktiver.

Der er derimod ikke i loven om digital tinglysning i øvrigt taget stilling til, hvordan dokumentation for den personlige fordring i medfør af et pantebrev sikres, når et pantebrev slettes fra tingsbogen i forbindelse med en tvangsauktion. Efter sletningen fra tingsbogen vil oplysningerne om pantebrevet være registreret i et historisk register, indtil der efter arkivlovens regler kan ske kassation.

2.2. Ikrafttrædelsesbestemmelserne

Efter § 13, stk. 5 og 6, i loven om digital tinglysning træder lovens § 12, nr. 2 og 4, i kraft den 15. september 2006, mens miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 12, nr. 1 og 3. § 12 vedrører ændringer i lov om planlægning.

For de øvrige dele af loven fastsætter justitsministeren efter § 13, stk. 1, tidspunktet for lovens ikrafttræden. Efter stk. 2 kan justitsministeren bestemme, at loven træder i kraft på forskellige tidspunkter for så vidt angår tingsbogen, bilbogen, andelsboligbogen og personbogen.

Justitsministeren har således mulighed for at sætte lovens regler i kraft for f.eks. tingsbogen på et tidligere tidspunkt end for de øvrige bøger. Derimod har ministeren ikke mulighed for at bestemme, at visse bestemmelser i loven sættes i kraft på et tidligere tidspunkt end andre bestemmelser, herunder bestemmelserne om autoriserede anmeldere.

2.3. Overdragelse eller anden overførsel af tinglyste pantebreve

Alle rettigheder over fast ejendom skal som udgangspunkt tinglyses i medfør af tinglysningslovens § 1, stk. 1, for at opnå beskyttelse mod aftaler om ejendommen og mod retsforfølgning. Dette gælder ikke blot rettigheder, der stiftes i forhold til ejendommens ejer, men også rettigheder, der stiftes i forhold til den, der har en begrænset ret i ejendommen.

Efter tinglysningslovens § 2 kræver overdragelse eller anden overførsel af tinglyste pantebreve imidlertid ikke tinglysning.

Efter de gældende regler sikres rettigheder i forbindelse med overdragelse mv. af tinglyste pantebreve i fast ejendom mod aftaler og retsforfølgning ved foretagelse af de sikringsakter, der er fastsat i gældsbrevsloven. Sikringsakten ved overdragelse er typisk rådgivningsberøvelse af pantebrevet, hvilket i praksis sker ved, at modtageren får pantebrevet i hænde. En sådan ordning kan imidlertid ikke fungere i et papirløst tinglysningssystem, hvor pantebrevet alene vil foreligge i elektronisk form. Med loven om digital tinglysning vil sikringsakten ved overdragelse mv. af panterettigheder i fast ejendom i stedet være registreringen – tinglysning – af rettighederne.

Med loven om digital tinglysning ophæves den nu gældende bestemmelse i tinglysningslovens § 2 som en konsekvens af indførelse af digitale pantebreve. Sikringsakten ved overdragelse eller anden overførsel af digitale pantebreve, herunder skadeløsbreve og ejerpantebreve, vil herefter som nævnt være tinglysning. Hermed bliver sikringsakten ved overdragelse eller anden overførsel af panterettigheder den samme som ved overdragelse af andre rettigheder over fast ejendom, jf. tinglysningslovens § 1, stk. 1, der som anført også vedrører rettigheder, der stiftes i forhold til den, der har en begrænset ret i ejendommen.

Ophævelsen af bestemmelsen i § 2 får også betydning i forhold til eksisterende papirbaserede pantebreve. Stiftelse af nye rettigheder over et eksisterende pantebrev, herunder overdragelse af pantebrevet, vil således efter ikrafttræden af loven om digital tinglysning – som konsekvens af ophævelsen af den eksisterende § 2 – skulle tinglyses, jf. tinglysningslovens § 1, stk. 1.

Med henblik på, at denne tinglysning kan ske i det digitale tinglysningssystem, fastsætter § 15, stk. 3, i loven om digital tinglysning, at papirbaserede pantebreve skal konverteres til digitale pantebreve, når der skal tinglyses rettigheder over eller ændringer i et sådant pantebrev efter lovens ikrafttræden. En tilsvarende

de regel gælder efter bestemmelsen i § 15, stk. 8, for ejerpantebreve.

Særlig for så vidt angår ejerpantebreve, er der med tinglysningslovens § 1 a, som affattet ved § 1, nr. 2, i loven om digital tinglysning, taget højde for, at pantsætningen af ejerpantebreve efter lovens ikrafttrædelse som følge af dematerialiseringen ikke længere vil kunne ske ved håndpant-sætning. Der er derfor med § 1 a givet nærmere regler for stiftelse af underpant i et ejerpantebrev og for overdragelse eller anden overførelse af sådanne rettigheder.

2.4. Konvertering af papirbaserede pantebreve

Som anført ovenfor under punkt 2.3 skal rettigheder over pantebreve efter den nye tinglysningsordning tinglyses for at opnå omsætningsbeskyttelse.

Efter § 15, stk. 7, i loven om digital tinglysning skal rettigheder over tinglyste ejerpantebreve, som inden lovens ikrafttræden har opnået beskyttelse mod aftaler og mod retsforfølgning efter reglerne i gældsloven, senest fem år efter lovens ikrafttræden tinglyses efter reglerne i loven for at bevare deres beskyttelse. I forbindelse med denne tinglysning skal ejerpantebrevet samtidig konverteres til et digitalt dokument.

Rettigheder over et ejerpantebrev, som stiftes efter lovens ikrafttræden, er således først sikret mod aftaler og retsforfølgning, når rettigheden er tinglyst, mens rettigheder, som er beskyttet ved lovens ikrafttræden, efter overgangsordningen bevarer deres beskyttelse uden tinglysning i fem år fra lovens ikrafttræden, hvorefter også disse rettigheder vil skulle tinglyses.

For rettigheder over andre pantebreve, som har opnået omsætningsbeskyttelse efter de hidtidige regler, gælder ingen tilsvarende femårsregel. Disse rettigheder bevarer således deres beskyttelse uden tidsbegrænsning.

På samme måde som for ejerpantebreve gælder også for andre papirbaserede pantebreve, at de i det digitale tinglysningssystem skal konverteres til digitale pantebreve i forbindelse med tinglysning af nye rettigheder over eller ændringer i pantebrevet.

Tinglysning af rettigheder over et papirbaseret pantebrev og samtidig konvertering af papirdokumentet til et digitalt pantebrev sker efter reglerne i loven om digital tinglysning ved indsendelse af papirdokumentet til Tinglysningsretten.

Det betyder, at stort set alle papirbaserede ejerpantebreve og en betydelig del af de øvrige papirbaserede pantebreve vil skulle indsendes til Tinglysningsretten med henblik på konvertering i løbet af de første fem år efter lovens ikrafttræden.

2.5. Lukning af tinglysningsloven

Hverken i tinglysningsloven eller i loven om digital tinglysning er der taget udtrykkelig stilling til muligheden for at holde tinglysningsloven lukket.

Tinglysningsloven forholder sig bl.a. i § 14 indirekte til det forhold, at tinglysningsloven ikke er åben hver dag, idet det følger af bestemmelsen, at dagbogen føres, for hver dag tinglysningskontoret er åbent. Tinglysningsloven indeholder dog ingen udtrykkelig normering af tinglysningskontorenes åbningstider eller lukkedage.

Tinglysningskontorene har hidtil holdt lukket i weekender, på helligdage, juleaftensdag, nytårsaftensdag og grundlovsdag. Dette indebærer, at to dokumenter, der kommer frem til tinglysningskontoret eksempelvis skærtorsdag og påskedag, begge anses for anmeldt tirsdag efter påske, hvor der igen er åbent, og dermed ligestilles i tingbogen.

Selv om tinglysningsloven ikke indeholder præcise rammer for, hvornår tinglysningsloven kan holde lukket, følger det forudsætningsvis, at der efter en lukning skal ske en sædvanlig tinglysningsmæssig behandling af dokumenter, der er kommet frem til tinglysningskontoret under lukningen.

Der er således ikke efter de gældende regler mulighed for at lukke tinglysningsloven med den virkning, at dokumenter ikke modtages til tinglysning i lukkeperioden.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse på grundlag af digitale dokumenter

Lovforslaget indeholder nogle lovtekniske ændringer vedrørende reglerne om tvangsfuldbyrdelse på grundlag af digitale dokumenter.

Forslaget indeholder således en ophævelse af § 3, nr. 1, i lov nr. 526 af 7. juni 2006 om ændring af søloven og forskellige andre love (Digital skibsregistrering, pant, udlæg m.v. i fiskerirettigheder, fordeling af bjærgeløn og skibes hjemsted), hvorved der i retsplejelovens § 478, stk. 4, indsættes et nyt 2. pkt.

Ophævelsen af denne bestemmelse, som endnu ikke er trådt i kraft, er begrundet i, at bestemmelsens affattelse ikke tager højde for indførelsen af digital tinglysning, men alene digital skibsregistrering. Loven om digital tinglysning indeholder en affattelse af retsplejelovens § 478, stk. 4, som tager højde for både den digitale tinglysning og den digitale skibsregistrering.

Da det må forventes, at lov nr. 526 af 7. juni 2006 vil blive sat i kraft senere end loven om digital tinglysning, er det fundet rigtigst at ophæve den nævnte be-

F. t. l. vedr. retsplejeloven m.v.

stemmelse for derved at skabe klarhed om, at det er affattelsen i loven om digital tinglysning, der vil være gældende efter ikrafttræden af begge de nævnte love.

Lovforslaget indeholder endvidere en nyaffattelse af retsplejelovens § 488, stk. 2, 3. pkt., samt en ophævelse af de ændringer af § 488, stk. 2, som er indeholdt i § 3, nr. 2, i loven om digital tinglysning og § 3, nr. 2, i lov nr. 526 af 7. juni 2006 om ændring af søloven og forskellige andre love.

Forslaget er af lovtekniske grunde nødvendiggjort af den senere ændring af bestemmelsen i § 488, stk. 2, som er foretaget ved lov nr. 500 af 6. juni 2007 om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af forældreansvarsloven.

De formuleringer af retsplejelovens § 488, stk. 2, som er indeholdt i lov om digital tinglysning og den ovenfor nævnte lov om ændring af søloven og forskellige andre love, tager således ikke højde for de ændringer, der er foretaget som følge af forældreansvarsloven, og som er trådt i kraft.

Med forslaget tages der højde for nyaffattelsen af retsplejelovens § 488, stk. 2. Der tilsigtes ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til de ændringer af retsplejelovens § 488, stk. 2, der blev vedtaget med loven om digital tinglysning og ændringsloven vedrørende søloven mv.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, § 2, nr. 1, og § 3 samt bemærkningerne hertil.

3.2. Konvertering af digitale pantebrev til fysiske dokumenter

Som nævnt under pkt. 2.1 kan køberen af en fast ejendom på tvangsauktion efter retsplejelovens § 581 kræve de rettigheder, der ikke fik dækning på auktionen, slettet af tingbogen. Pantebrev, som samtidig er gældsbreve, vil herefter ikke længere give pant i fast ejendom, men vil fortsat typisk være bærere af en personlig gældsforpligtelse.

Pantebrev, som stiftes eller konverteres efter overgangen til digital tinglysning, vil alene eksistere som elektroniske dokumenter.

Der gælder ikke krav om, at et gælds brev skal foreligge som et papirdokument, men for så vidt angår omsætningsgældsbreve knytter der sig imidlertid retsvirkninger til den fysiske dokumentbesiddelse, jf. gældsbrevslovens kapitel 2. Når et pantebrev, der alene eksisterer elektronisk, slettes fra tingbogen, kan der for den, der har ret til at gøre den personlige fordring gældende, være behov for, at der sker konvertering til et fysisk dokument. Retten i henhold til en sådan personlig fordring (et sådant gælds brev) vil ikke længere kunne opnå omsætningsbeskyttelse efter tinglysnings-

lovens regler. Derimod vil gældsbrevslovens regler finde anvendelse, hvilket for negotiable fordringers vedkommende forudsætter, at der kan foretages effektiv rådighedsberøvelse, jf. gældsbrevslovens §§ 14 og 22.

Hvor et digitalt pantebrev på baggrund af en tvangsauktion slettes i tingbogen, uden at kravet efter pantebrevet har opnået fuld dækning, foreslås det derfor, at det digitale pantebrev kan konverteres til et fysisk gælds brev.

Ved en sådan konvertering sikres der dels dokumentation for den personlige gældsforpligtelse, dels at rettigheder over gælds brevet, der ikke længere kan opnå omsætningsbeskyttelse efter tinglysningslovens regler, kan omsættes efter reglerne i gældsbrevsloven.

Det dokument, der udstedes, vil efter forslaget være at anse som et originalt gælds brev. Det forudsættes i den forbindelse, at det papirbaserede gælds brev får samme omsættelighed, som det digitale pantebrev havde. Om praksis vedrørende spørgsmålet om omsættelighed i forhold til slettede papirbaserede pantebrev, henvises til pkt. 2.1 ovenfor, hvor Højesterets dom i U 2007, side 1835, er omtalt. Da et tinglyst pantebrev, der giver pant i fast ejendom, som udgangspunkt er negotiabelt, jf. tinglysningslovens § 27, stk. 2, som affattet ved § 1, nr. 36, i loven om digital tinglysning, vil det gælds brev, der udstedes, sædvanligvis også få karakter af et negotiabelt gælds brev.

Efter forslaget er det den, der ifølge oplysningerne i tingbogen har ret til at gøre en fordring gældende over for skyldneren efter et pantebrev, der kan kræve, at Tinglysningsretten konverterer et pantebrev, der ikke har opnået dækning på en tvangsauktion, til et fysisk gælds brev.

Den skyldner, der efter udslettelsen af pantebrevet fra tingbogen vælger ekstraordinært at betale restgælden i henhold til den personlige fordring, eller indgår aftale med kreditor om ændring af skyldforholdet – f.eks. nedskrivning – kan imidlertid have behov for at sikre sig mod mulig ekstinktion af sådanne forhold. Dette kan ske ved, at skyldneren kræver kvittering (påtegning) på gælds brevet i overensstemmelse med gældsbrevslovens § 21. For at der kan ske påtegning på gælds brevet, skal der foreligge et fysisk dokument, dvs. at der på rettighedshaverens anmodning skal være sket konvertering af det udslettede digitale pantebrev.

Ved konverteringen af det digitale pantebrev atterester Tinglysningsretten, at det fysiske dokument træder i stedet for det digitale pantebrev og er at anse som et originalt gælds brev.

At dokumentet er at anse som et originalt gælds brev indebærer, at der alene kan udstedes ét sådant doku-

ment. Tinglysningssretten vil således skulle registrere disse konverteringer med henblik på at sikre, at der ikke udstedes flere fysiske dokumenter på grundlag af det samme digitale pantebrev.

En konvertering af et digitalt pantebrev til et gælds-brev kræver, at Tinglysningssretten fortsat har oplysninger om pantebrevet, herunder hvem der ifølge oplysningerne i tingbogen har ret til at gøre eventuelle personlige fordringer efter pantebrevet gældende over for skyldneren.

Når et pantebrev slettes fra tingbogen, registreres det i et historisk register, hvor det står, indtil det i medfør af arkivlovens regler kan slettes. Kassation af offentlige myndigheders arkivalier må først finde sted, når der ikke længere er administrativt eller retligt behov for dem, jf. § 4, stk. 2, i arkivbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 591 af 26. juni 2003 om offentlige arkivalier og om offentlige arkivers virksomhed).

Som anført under pkt. 2.1 vil den personlige gældsforpligtelse, der er knyttet til et digitalt pantebrev, som er blevet slettet i forbindelse med en tvangsauktion, udgøre et tilstrækkeligt grundlag for tvangsfuldbyrdelse, jf. retsplejelovens § 478, stk. 4. Der vil i den forbindelse ikke være behov for, at der sker konvertering til et papirdokument, jf. forslaget til 3. pkt. i retsplejelovens § 488, stk. 2, (lovforslagets § 1, nr. 1) hvorefter en anmodning om tvangsfuldbyrdelse på baggrund af et digitalt pantebrev skal indeholde en præcis henvisning til dokumentet i eksemplvis en af tingbøgerne. Så længe en sådan personlig gældsforpligtelse kan anvendes som udlægsfundament, må Tinglysningssretten antages at have en pligt til at bevare oplysningerne herom i det historiske register og vil som følge heraf også have pligt til på anmodning at konvertere de digitale oplysninger til et fysisk gælds-brev.

Spørgsmålet om, hvor længe en sådan personlig gældsforpligtelse kan gøres gældende, må afgøres ud fra de almindelige forældelsesregler. Forældelsesfristen for fordringer ifølge gælds-breve er 10 år, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 1. Forældelsen kan imidlertid afbrydes efter reglerne i forældelseslovens kapitel 5. Dette kan f.eks. ske ved indgivelse af anmodning om udlæg, jf. reglerne herom i § 16. I så fald løber der en helt ny forældelsesfrist for fordringen.

I de situationer, hvor der er sket konvertering til papirdokument, vil det digitale dokument ikke længere eksistere. Derfor vil det heller ikke længere være muligt at foretage tvangsfuldbyrdelse på grundlag af det tidligere tinglyste pantebrev efter retsplejelovens § 478, stk. 4. En eventuel tvangsfuldbyrdelse vil herefter alene kunne ske på grundlag af papirdokumentet (gælds-brevet).

Det bemærkes i den forbindelse, at fogeden, såfremt en anmodning om tvangsfuldbyrdelse indgives med henvisning til et udslettet pantebrev, ved kontrol af det relevante tinglysningssregister vil kunne konstatere, at der i givet fald måtte være sket konvertering af det digitale pantebrev til et fysisk gælds-brev.

Bestemmelsen har i øvrigt alene betydning, hvor skyldforholdet fremgår af pantebrevet, og dermed ikke for ejerpantebreve og skadesløsbreve, hvor størrelsen og de nærmere vilkår for afviklingen af gælden fremgår af et underliggende skyldforhold. Her vil det personlige gældsansvar følge af det underliggende forhold.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3.3. *Ikrafttrædelse af autorisationsordningen*

Tinglysningsslovens § 49 d som affattet ved loven om digital tinglysning indeholder reglerne om autorisation af anmeldere, herunder reglerne om hvem der kan autoriseres, betingelserne for autorisation, reglerne om sikkerhedsstillelse og justitsministerens hjemmel til at udstede nærmere regler om disse forhold.

For at det nye tinglysningssystem straks kan anvendes af brugerne i overensstemmelse med forudsætningerne, foreslås det, at Tinglysningssretten skal kunne behandle ansøgninger om autorisation og meddele autorisationer, før de øvrige dele af loven træder i kraft. Uden denne mulighed vil tinglysning enten skulle ske ved anvendelse af rettighedshavers egen digitale signatur, hvis vedkommende har en sådan, eller på grundlag af en fuldmagt, der skal indsendes til Tinglysningssretten, og det vil kunne give anledning til forsinkelser i tinglysningss ekspeditionerne i forbindelse med, at det nye system tages i brug.

Det foreslås således, at justitsministeren bemyndiges til at sætte § 49 d i kraft på et andet (tidligere) tidspunkt end de øvrige dele af loven.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3.4. *Overdragelse eller anden overførsel af tinglyste papirbaserede pantebreve*

Efter vedtagelsen af loven om digital tinglysning har der i den juridiske litteratur været rejst tvivl om, hvorvidt ophævelsen af den gældende tinglysningsslovs § 2 medfører, at der skal ske tinglysning af overdragelser eller anden overførsel af tinglyste pantebreve for at opnå omsætningsbeskyttelse.

Det har bl.a. været anført, at der ved en overdragelse af et tinglyst pantebrev ikke skabes en rettighed over fast ejendom, som kræver tinglysning efter § 1, stk. 1, fordi overdragelse af den begrænsede ret over ejen-

dommen – som panteretten udgør – hverken fastslår, stifter, forandrer eller ophæver en ret over den pantsatte ejendom, jf. tinglysningslovens § 10, stk. 1, jf. § 1, stk. 1. Endvidere har det været anført, at en erhverver af et papirbaseret pantebrev ikke har behov for at få sin erhvervelse tinglyst for at opnå omsætningsbeskyttelse, da den relevante og tilstrækkelige sikringsakt – effektiv rådighedsberøvelse – for sådanne rettigheder fortsat følger af gældsbrevsloven.

Som det imidlertid fremgår under pkt. 2.3 ovenfor, vil sikringsakten ved overdragelse eller anden overførsel af tinglyste pantebrev efter loven om digital tinglysnings ikrafttræden være tinglysning. Dette gælder også i forhold til overdragelser mv., af forud for lovens ikrafttræden tinglyste pantebrev (dvs. papirbaserede pantebrev). I forhold til sådanne papirbaserede pantebrev følger det således af § 15, stk. 3 – og for ejerpantebrevs vedkommende § 15, stk. 8 – at pantebrevet skal konverteres til et digitalt pantebrev ved tinglysning af nye rettigheder over eller ændringer i et sådant pantebrev.

I bemærkningerne til § 15, stk. 3, i loven om digital tinglysning er det anført, at kravet om konvertering af et papirbaseret pantebrev til et digitalt pantebrev f.eks. gælder i tilfælde, hvor et pantebrev, der giver pant i fast ejendom, overdrages.

Det kan dog ikke afvises, at en erhverver af en ret tilhørende ifølge et tinglyst papirbaseret pantebrev også efter ikrafttræden af loven om digital tinglysning ville kunne få den opfattelse, at iagttagelse af sikringsakten efter gældsbrevslovens regler er tilstrækkelig, og som følge heraf risikere at lide et retstab.

For at undgå tvivl om, hvad der er rette sikringsakt i forbindelse med stiftelse af nye rettigheder over (ikke konverterede) pantebrev, der er tinglyst forud for lovens ikrafttræden, foreslås en præcisering af bestemmelserne i § 15, stk. 3 og 8. Præciseringen har til formål at fastslå, at der efter loven om digital tinglysnings ikrafttræden også skal ske tinglysning af overdragelse mv. af papirbaserede pantebrev, for at der opnås omsætningsbeskyttelse, og at det papirbaserede pantebrev ved tinglysningen skal konverteres til et digitalt pantebrev.

3.5. Konvertering af papirbaserede pantebrev

Som anført under pkt. 2.2 ovenfor vil stort set alle papirbaserede ejerpantebrev og et betydeligt antal af de øvrige papirbaserede pantebrev skulle indsendes til Tinglysningsretten med henblik på konvertering efter lovens ikrafttræden.

Med henblik på at begrænse de administrative byrder ved denne konvertering foreslås det, at det papir-

baserede pantebrev i stedet for at blive konverteret til et digitalt dokument kan aflyses elektronisk og samtidig erstattes af et digitalt pantebrev.

De her omhandlede pantebrev er som udgangspunkt negotiable, hvilket indebærer, at overdragelser af pantebrevene efter de gældende regler som udgangspunkt beskyttes mod aftaler og retsforfølgning ved, at rettighedshaver får dokumentet i hænde i overensstemmelse med gældsbrevslovens regler. Den tinglyste kreditor vil således kunne have overdraget pantebrevet til tredjemand, uden at dette fremgår af tingbogen. Tinglysningsretten vil på den baggrund ikke have mulighed for at konstatere, hvem der er berettiget i medfør af dokumentet, uden at få pantebrevet tilsendt fysisk.

Det er baggrunden for, at der efter § 15 i loven om digital tinglysning ikke kan foretages ændringer (herunder aflysninger) af sådanne pantebrev uden forudgående konvertering ved indsendelse af papirdokumentet til Tinglysningsretten.

Justitsministeriet finder det imidlertid forsvarligt at give de autoriserede anmeldere, som i øvrigt vil kunne disponere over rettigheder af denne type efter de regler, der vil gælde for anmelderordningen, adgang til elektronisk at aflyse sådanne pantebrev i stedet for at indsende dem med henblik på konvertering.

I forbindelse med de dispositioner, som anmeldere kan foretage efter tinglysningslovens kapitel 7 b, vil kontrol af tingbogen (eller efter omstændighederne en af de øvrige bøger) normalt være det nødvendige og tilstrækkelige middel til at konstatere, hvem der er berettiget til at disponere over den pågældende ret. Da dette imidlertid ikke er tilfældet i forbindelse med aflysning af et papirbaseret pantebrev, over hvilket der vil kunne være stiftet rettigheder ved eksempelvis håndpant sætning, foreslås det, at anmelderen skal sikre, at der foreligger samtykke til aflysningen fra eventuelle andre indehavere af omsætningsbeskyttede rettigheder, herunder f.eks. rettighedshavere ifølge sekundær pantsætning eller transport af pantebrevet samt andre, der har en omsætningsbeskyttet ret ifølge det papirbaserede pantebrev. Anmelderen kan alene forventes at sikre, at der foreligger samtykke til aflysningen fra de rettighedshavere, der har erhvervet en omsætningsbeskyttet ret i forhold til pantebrevet. Bliiver anmelderen imidlertid bekendt med, at der foreligger ikke omsætningsbeskyttede rettigheder, bør anmelderen også indhente samtykke fra disse rettighedshavere. Manglende efterlevelse af denne forpligtelse vil kunne medføre et erstatningsansvar efter reglerne i tinglysningslovens § 49 c, stk. 3 og 4.

Autoriserede anmeldere vil således, før et pantebrev aflyses, skulle sikre sig, at der foreligger samtykke hertil fra såvel kreditor efter pantebrevet som fra eventuelle andre rettighedshavere.

En rettighedshavers samtykke til aflysning af et papirbaseret pantebrev med henblik på tinglysning af et tilsvarende digitalt pantebrev, vil normalt være betinget af, at der samtidig sker tinglysning af rettighedshaverens ret over pantebrevet i medfør af § 15, stk. 2 og 7, i loven om digital tinglysning. Anmelderen vil pådrage sig erstatningsansvar, hvis en sådan betingelse ikke opfyldes.

Hvor det papirbaserede pantebrev aflyses med henblik på, at det skal erstattes af et digitalt pantebrev, vil tinglysningen af det nye digitale pantebrev være en disposition, som det efter tingbogen er debitor efter pantebrevet, der er berettiget til at foretage. Anmeldelse af det elektroniske pantebrev forudsætter derfor, at debitor har givet anmelderen samtykke til at foretage denne tinglysning. Debitor må i den forbindelse forventes at betinge sit samtykke af, at det digitale pantebrev afspejler eventuelle påtegninger på pantebrevet af interesse for debitor, eksempelvis ved at pantebrevet nedskrives i overensstemmelse med påtegninger om betaling af ekstraordinære afdrag eller lignende. Hvis påtegningerne ikke overføres til tingbogen i forbindelse med konverteringen af papirpantebrevet til et digitalt pantebrev, vil anmelderen kunne pådrage sig erstatningsansvar efter reglen i tinglysningslovens § 49 c, stk. 3, hvis en senere godtroende erhverver af det digitale pantebrev eksternt skyldnerens indsigelser om f.eks. at have betalt et ekstraordinært afdrag.

Bestemmelserne vil få tilsvarende betydning for aflysning af fysiske pantebrev og samtidig tinglysning af tilsvarende digitale pantebrev i henholdsvis bilbogen, andelsboligbogen og personbogen, jf. den kommende § 49 c, stk. 6, i tinglysningsloven.

Det bemærkes i øvrigt, som også anført under pkt. 2.3 og 3.4, at enhver rettighed over pantebrevet, som stiftes efter loven om digital tinglysnings ikrafttræden, herunder en pantehavers videreoverdragelse af pantebrevet, vil skulle tinglyses for at opnå beskyttelse mod aftaler og retsforfølgning. Selvom ordensmæssige hensyn kunne tale for, at anmelderen i forbindelse med aflysningen bør drage omsorg for, at papirdokumentet destrueres, eller at det på anden måde tydeliggøres, at dokumentet er afløst, er der – også efter den foreslåede præcisering af bestemmelsen i § 15, stk. 3 og 8, jf. forslaget § 2, nr. 3 og 4 – ikke risiko for, at aftaleerhververe lider tab som følge af, at de fysisk får overdraget et afløst pantebrev. Der er således ikke fundet behov for at pålægge anmeldere en pligt

til at sikre, at papirpantebrevet destrueres eller lignende, når det er blevet afløst og erstattet af et digitalt pantebrev.

Efter reglerne i tinglysningsafgiftsloven udløser tinglysning af et nyt digitalt pantebrev i forbindelse med aflysning af et papirbaseret pantebrev tinglysningsafgift. Konvertering ved indsendelse af papirdokumentet til Tinglysningsretten vil derimod være afgiftsfri.

Finansrådet og Realkreditrådet har over for Domstolsstyrelsen tilkendegivet, at banker og realkreditinstitutter af ressourcemæssige grunde kan forventes at ville foretrække elektronisk aflysning af papirbaserede pantebrev og samtidig tinglysning af digitale pantebrev, frem for at benytte fremgangsmåden med konvertering ved fremsendelse af papirdokumenter til Tinglysningsretten, hvis disse to fremgangsmåder ligestilles i afgiftsmæssig henseende.

Hensynet til at begrænse det ressourceforbrug, som vil være forbundet med fremsendelse og behandling af et meget stort antal papirdokumenter, taler således for en afgiftsmæssig ligestilling af de to fremgangsmåder.

Det foreslås derfor, at aflysning af et pantebrev uden forudgående konvertering og samtidig tinglysning af et nyt tilsvarende digitalt pantebrev kan ske afgiftsfrit.

Herefter vil et papirbaseret pantebrev afgiftsfrit kunne omdannes til et digitalt pantebrev enten ved indsendelse af det papirbaserede pantebrev og konvertering af dette, eller ved aflysning af det hidtidige pantebrev og tinglysning af et nyt tilsvarende digitalt pantebrev.

Det vil være en forudsætning for afgiftsfriheden, at tinglysning af det digitale pantebrev sker senest samtidig med aflysning af det papirbaserede pantebrev og senest fem år efter ikrafttrædelsen af loven om digital tinglysning. Dette svarer til den tidsfrist, der gælder for tinglysning af rettigheder over ejerpantebrev, som er stiftet før lovens ikrafttræden.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

3.6. Lukkeperiode i forbindelse med, at den digitale tinglysningsordning sættes i kraft

I forbindelse med forberedelsen af de tekniske systemer, som skal danne grundlag for den digitale tinglysning, har der vist sig et behov for i en kortere periode op til de nye reglers ikrafttræden at kunne lukke helt for indlevering af dokumenter til tinglysning.

For det første er der behov for at lukke for modtagelse af papirdokumenter, for at behandlingen af

samtlige indleverede papirdokumenter kan afsluttes inden overgangen til det nye system, så der ikke er et efterslæb af dokumenter, som skal behandles efter de hidtidige regler. Dernæst vil der være behov for at kunne fastfryse indholdet af tingbogen for at sikre, at alle data overføres korrekt fra det gamle system til det nye.

En lukning af tinglysningen, som indebærer, at der i lukkeperioden ikke vil kunne anmeldes dokumenter til tinglysning, betyder, at overdragelser, pant og andre rettigheder, som stiftes i lukkeperioden, og som efter reglerne i tinglysningsloven skal tinglyses for at opnå beskyttelse mod aftaler og retsforfølgning, ikke vil kunne opnå denne beskyttelse, før tinglysningen igen åbner. Efter lukkeperiodens ophør vil tinglysning skulle ske efter de nye regler.

Dette vil betyde, at eksempelvis en pantsætning, der foretages i lukkeperioden, ikke vil kunne opnå omsætningsbeskyttelse før de nye regler er trådt i kraft. Pantet vil derfor skulle anmeldes til tinglysning elektronisk, når tinglysningen åbner igen, og pantet vil herefter opnå prioritet i henhold til det nøjagtige tidspunkt på dagen, hvor anmeldelsen sker, og må derfor respektere eventuelle andre rettigheder, der er anmeldt tidligere.

At der i lukkeperioden ikke vil være mulighed for at anmelde dokumenter til tinglysning, vil blandt andet betyde, at et pantebrev, som udstedes til sikkerhed for en gæld, der er stiftet i lukkeperioden, og som tinglyses umiddelbart efter, at der på ny åbnes for anmeldelse af dokumenter til tinglysning, ikke vil kunne omstødes i medfør af konkurslovens § 70 under henvisning til, at sikringsakten ikke er foretaget uden unødigt ophold.

Det foreslås, at justitsministeren bemyndiges til at bestemme, at der i forbindelse med overgangen til digital tinglysning lukkes helt eller delvist for anmeldelser til tinglysning i en periode, som ikke kan overstige tre uger.

Tilsvarende hensyn gør sig gældende i forhold til de øvrige tinglysningsregistre, og det foreslås derfor, at der på samme måde skal træffes beslutning om i en periode på op til tre uger at lukke for tinglysning

i bilbogen, personbogen og andelsboligbogen i forbindelse med overgangen til digital tinglysning i disse dele af tinglysningssystemet.

Der henvises til lovforslagets § 4 og bemærkningerne hertil.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget vurderes at indebære positive administrative konsekvenser for Tinglysningsretten i forbindelse med konvertering af ejerpantebreve fra papirdokumenter til digitale dokumenter.

Forslaget skønnes ikke i øvrigt at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget forventes tilsvarende at indebære positive erhvervsadministrative konsekvenser for den finansielle sektor og andre, som i forbindelse med overgangen til digital tinglysning ellers skulle have papirbaserede pantebreve konverteret til digitale pantebreve.

Forslaget indebærer endvidere, at såvel erhvervsliv som borgere og myndigheder må indrette sig på i en kortere periode ikke at kunne få dokumenter tinglyst. Dette vil kunne nødvendiggøre at visse dele af erhvervslivet i denne kortere periode må tilrettelægge deres sagshåndtering anderledes end normalt.

Forslaget skønnes ikke i øvrigt at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer ikke, at forslaget indeholder administrative konsekvenser i et omfang, der berettiger, at lovforslaget bliver forelagt virksomhedspanelet. Forslaget bør derfor ikke forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner og regioner og indeholder ikke miljømæssige konsekvenser eller EU-retlige aspekter.

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

	Positive konsekvenser/Mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Mindre administrativ lettelse for Tinglysningsretten i forbindelse med konvertering af pantebrev til digitale pantebrev.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Mindre administrativ lettelse for brugerne af tinglysningssystemet i forbindelse med konvertering af pantebrev til digitale pantebrev.	Ingen af betydning.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

5. Høring

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Tinglysningsretten, Sø- og Handelsretten og samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Danske Advokater, Danske Boligadvokater, DI, Dansk Erhverv, Realkreditrådet, Realkreditforeningen, Finansrådet, Finans og Leasing, Dansk Kreditråd, Datatilsynet, Foreningen af Pantefogeder i Danmark, Business Danmark, Dansk Ejendomsmæglerforening, Den Danske Landinspektørforening, Praktiserende Landinspektørers Forening, Forbrugerrådet, Forbrugerbudsmanden, Formanden for Forbrugerklagenævnet, Forsikring & Pension, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter forslaget kan tvangsfuldbyrdelse foretages på grundlag af et tinglyst digitalt pantebrev.

Med forslaget tilsigtes ingen indholdsmæssig ændring i forhold til den affattelse af bestemmelsen, som er indeholdt i § 3, nr. 2, i loven om digital tinglysning.

§ 3, nr. 2, i loven om digital tinglysning gennemfører en indholdsmæssig ændring af retsplejelovens § 488, stk. 2, 3. pkt., hvorved der indføres hjemmel til

tvangsfuldbyrdelse på grundlag af tinglyst eller registreret digitalt pantebrev. Bestemmelsen indeholder imidlertid en affattelse af hele retsplejelovens § 488, stk. 2.

Siden vedtagelsen af loven om digital tinglysning er der vedtaget en ændring af retsplejelovens § 488, stk. 2, 1. pkt., som der ikke tages højde for ved den affattelse af bestemmelsen, som er vedtaget ved loven om digital tinglysning.

Bestemmelsen i § 1 indeholder på den baggrund en affattelse af § 488, stk. 2, 3. pkt., som tager højde for indførelsen af digital tinglysning og digital skibsregistrering, og som tillige tager højde for den gennemførte ændring af bestemmelsens 1. pkt.

Forslaget til § 1, nr. 1, skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 1, og § 3.

Til nr. 2

Bestemmelsen giver den, som efter oplysningerne i tingbogen er berettiget til at gøre eventuelle personlige fordringer efter et digitalt pantebrev gældende over for skyldneren, ret til at kræve, at Tinglysningsretten konverterer det digitale pantebrev til et fysisk dokument, når dokumentet er blevet slettet i tingbogen, fordi det ikke har opnået dækning på en tvangsauktion.

Retten til at kræve konvertering tilkommer den, der efter tingbogen kan gøre kravet gældende over for skyldneren, men ikke andre afledte rettighedshavere. Selve konverteringen vil ikke være forbundet med omkostninger for rettighedshaveren.

Der kan alene stilles krav om konvertering af pantebrev, som bærer fordringer. Ejerpantebrev og skadesløsbrev vil således ikke kunne kræves konverteret, da disse alene giver sikkerhed i fast ejendom, mens et eventuelt skyldforhold vil bestå uafhængigt af pantebrevet.

Tinglysningensretten vil ved konverteringen skulle påse, at alle relevante oplysninger i tingbogen kommer til at fremgå af det fysiske dokument. Det vil i den forbindelse også skulle fremgå, hvilken omsættelighed der har været knyttet til det hidtidige digitale pantebrev, og som dermed skal knyttes til det papirbase-rede gælds-brev.

Krav om konvertering skal fremsættes over for Tinglysningensretten. Da det dokument, der udstedes ved konverteringen, efter forslaget er at anse som et originalt gælds-brev, kan en sådan udstedelse kun ske én gang. Når der er sket konvertering til et fysisk gælds-brev, vil der ikke længere kunne ske tvangsfuldbyrdelse på baggrund af det digitale pantebrev, som tidligere har været tinglyst.

Retten i henhold til det gælds-brev, som udstedes som følge af konverteringen, vil, da der ikke længere er knyttet en tilhørende ret over en fast ejendom til gælds-brevet, ikke længere kunne opnå omsætningsbeskyttelse efter tinglysningenslovens regler. Derimod vil gælds-brevslovens regler finde anvendelse herpå.

Der foreslås ikke en tidsfrist for at fremsætte anmodning om konvertering. En anmodning herom må typisk forventes at blive fremsat i nær tidsmæssig sammenhæng med tvangsauktionen, men dette er ikke noget krav.

Konvertering af det digitale pantebrev kan kun foretages, så længe Tinglysningensretten fortsat har oplysningerne om pantebrevet. Tinglysningensretten har i medfør af arkivlovgivningens regler pligt til at opbevare oplysninger om det slettede pantebrev i det historiske register så længe, der er retligt behov herfor. Det må antages, at et sådant behov kan bestå så længe, der ikke er indtrådt forældelse af fordringen efter forældelseslovens regler.

Ved Tinglysningensrettens konvertering af det digitale pantebrev vil der ikke være taget stilling til, om der kan være opstået forældelse af det pågældende skyldforhold.

Den foreslåede bestemmelse vil også finde anvendelse, når digitale pantebrev med pant i en andel i en andelsboligforening slettes som udækkede efter en tvangsauktion, idet det følger af retsplejelovens § 559 a, stk. 5, at bl.a. reglen i § 581 finder anvendelse, når der afholdes tvangsauktion over en andelsbolig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 2

Til nr. 1

Bestemmelsen ophæver den endnu ikke ikraftsatte bestemmelse i § 3, nr. 2, i loven om digital tinglysning.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1, samt til pkt. 3.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 2

Bestemmelsen bemyndiger justitsministeren til at sætte tinglysningenslovens § 49 d, som affattet ved loven om digital tinglysning, i kraft på et andet tidspunkt end de øvrige dele af loven.

Bestemmelsen skal give mulighed for, at Tinglysningensretten kan modtage og behandle ansøgninger om autorisation og meddele autorisationer forud for det tidspunkt, hvor de øvrige regler om digital tinglysning træder i kraft. Herved vil de autoriserede anmeldere kunne være klar på det tidspunkt, hvor de nye regler om digital tinglysning træder i kraft. Justitsministeren vil så vidt muligt sætte § 49 d i kraft senest tre uger før overgangen til digital tinglysning. Perioden vil således i en vis udstrækning falde sammen med lukkeperioden for tinglysningen, som foreslået i lovforslagets § 4. Som anført under bemærkningerne til § 4 vil lukkeperioden dog ikke få betydning i forhold til Tinglysningensrettens behandling af ansøgninger om autorisation som anmelder, heller ikke selv om disse ansøgninger indkommer til Tinglysningensretten under lukkeperioden.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 3 og 4

Med den foreslåede affattelse af § 15, stk. 3 og 8, præciseres det, at foretagelse af ændringer i og stiftelse af rettigheder – herunder overdragelse eller anden overførsel – over et papirbaseret pantebrev skal tinglyses for at opnå omsætningsbeskyttelse. Pantebrevet vil i forbindelse hermed skulle konverteres til et digitalt pantebrev.

Der er tale om en præcisering af bestemmelsen for at undgå tvivl om, hvad den korrekte sikringsakt i forbindelse med overdragelse af tinglyste papirbaserede pantebrev efter lovens ikrafttræden vil være. Selv om reglerne i gælds-brevslovens kapitel 2 i forhold til sådanne pantebrev fortsat er gældende, vil det afgørende i forhold til, om en erhverver opnår omsætningsbe-

skyttelse være, om rettigheden er blevet tinglyst. Pantebrevet vil i den forbindelse skulle konverteres til et digitalt pantebrev.

Særligt for så vidt angår nr. 4, der vedrører papirbaserede ejerpantebreve, bemærkes, at det efter loven om digital tinglysnings ikrafttræden ikke længere vil være muligt at opnå en omsætningsbeskyttet ret ved at få håndpant i et ejerpantebrev og i den forbindelse foretage rådighedsberøvelse enten ved at få ejerpantebrevet fysisk i sin besiddelse eller give bindende underretning til den primære håndpanthaver. Det afgørende vil i stedet være, om rettigheden over ejerpantebrevet er tinglyst. Rettigheder i et ejerpantebrev vil efter ikrafttrædelsen af loven om digital tinglysning skulle stiftes som underpant, jf. tinglysningslovens § 1 a, som affattet ved § 1, nr. 2, i loven om digital tinglysning. Det følger af denne bestemmelse, at den nødvendige og tilstrækkelige sikringsakt ved stiftelse af primære underpanterettigheder er tinglysning. Er der tale om stiftelse af senere rettigheder i eller inden for rammen af et ejerpantebrev vil der – udover at rettigheden vil skulle tinglyses – også skulle gives underretning til en primær underpanthaver for at afskære denne fra at udvide gælden inden for ejerpantebrevets ramme, jf. § 1 a, stk. 3. Særligt for så vidt angår overdragelse eller anden overførsel af underpanterettigheder i et ejerpantebrev, følger det af § 1 a, stk. 4, at sådanne dispositioner skal tinglyses for at opnå beskyttelse mod aftaler, der i god tro indgås om pantebrevet, og mod retsforfølgning.

Med det foreslåede 4. pkt., der henviser til tinglysningslovens § 1 a, præciseres det, at stiftelse af nye rettigheder over et forud for lovens ikrafttræden tinglyst papirbaseret ejerpantebrev alene kan ske ved underpant sætning i overensstemmelse med reglerne herom i § 1 a, stk. 1-3, og at overdragelse eller anden overførsel af en forud for lovens ikrafttræden stiftet håndpanterettighed – ligesom det er tilfældet med overdragelse mv. af underpanterettigheder – skal tinglyses for at opnå beskyttelse mod aftaler, der i god tro indgås om pantebrevet, og mod retsforfølgning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 5

Bestemmelsen giver mulighed for, at autoriserede anmeldere afgiftsfrit kan omdanne papirbaserede pantebreve til digitale pantebreve ved afløsningspantebrev.

I forslaget til *stk. 14, 1. pkt.*, indføres en hjemmel til, at de anmeldere, der er autoriseret hertil, efter ikrafttrædelsen af det digitale tinglysningsssystem kan afløse

et papirbaseret pantebrev uden forudgående konvertering af pantebrevet til et digitalt dokument.

Forslaget til *stk. 14, 2. pkt.*, indeholder en udtrykkelig angivelse af, at den autoriserede anmelder er forpligtet til forud for afløsningen at sikre sig en bemyndigelse fra såvel den, der er berettiget til at råde efter tingbogen, som fra eventuelle andre indehavere af omsætningsbeskyttede rettigheder.

Anmelderen vil således skulle forestå kontrollen af, at den, der disponerer, er berettiget hertil. Denne kontrol foretages af Tinglysningretten, hvis papirdokumentet i stedet indsendes til konvertering efter § 15, stk. 4 og 9, i loven om digital tinglysning.

Efter det foreslåede *stk. 15* vil tinglysning af et digitalt pantebrev til erstatning for det papirbaserede pantebrev være afgiftsfri. Afgiftsfriheden forudsætter, at det nye pantebrev tinglyses senest samtidig med, at det tidligere pantebrev afløses og senest fem år efter loven om digital tinglysnings ikrafttræden.

Muligheden for afgiftsfri omdannelse af pantebreve ved tinglysning af afløsningspantebrev vil være et alternativ til afgiftsfri omdannelse ved fremsendelse af det fysiske dokument til Tinglysningsretten med henblik på konvertering.

Det fremgår af bestemmelsen, at afgiftsfrigtagelsen forudsætter, at det papirbaserede pantebrev erstattes af et *tilsvarende* elektronisk pantebrev. Heri ligger, at det elektroniske pantebrev i afgiftsmæssig forstand er identisk med det afløste papirbaserede dokument, og således ikke ville udløse større variabel tinglysningsafgift end det pantebrev, der afløses.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 3

Det foreslås, at § 3, nr. 1 og 2, i lov nr. 526 af 7. juni 2006 om ændring af søloven og forskellige andre love ophæves.

Lov nr. 526 af 7. juni 2006 indeholder i § 3, nr. 1 og 2, ændringer af retsplejelovens § 478, stk. 4, og § 488, stk. 2, som ikke tager højde for indførelsen af digital tinglysning, men alene digital skibsregistrering.

Loven om digital tinglysning indeholder en affattelse af bestemmelsen i § 478, stk. 4, som tager højde for såvel digital tinglysning som digital skibsregistrering.

På samme måde indeholder denne lovs § 1, en affattelse af retsplejelovens § 488, stk. 2, som tager højde for såvel digital tinglysning som digital skibsregistrering.

Da det må forventes, at lov nr. 526 af 7. juni 2006 vil blive sat i kraft på et senere tidspunkt end denne lov og loven om digital tinglysning, foreslås bestemmel-

F. t. l. vedr. retsplejeloven m.v.

serne i § 3, nr. 1 og 2, ophævet, så det også efter ikrafttræden af lov nr. 526 af 7. juni 2006 er klart, at det er retsplejelovens § 478, stk. 4, som affattet ved loven om digital tinglysning, og § 488, stk. 2, som affattet ved denne lov, der er gældende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 4

Bestemmelsen i *stk. 1* bemyndiger justitsministeren til at bestemme, at der i forbindelse med overgangen til digital tinglysning ikke kan anmeldes dokumenter til tinglysning i en nærmere bestemt periode, som ikke kan overstige tre uger.

Lukning for anmeldelse af dokumenter til tinglysning i medfør af bestemmelsen kan kun ske i forbindelse med overgangen til digital tinglysning, hvilket indebærer, at lukkeperioden skal ligge umiddelbart op til, at de nye regler træder i kraft for den pågældende del af tinglysningssystemet.

Lukningen har alene betydning for muligheden for at anmelde dokumenter til tinglysning. Anden korrespondance til retten modtages og behandles normalt. Er et dokument lyst med frist til fremsendelse af bevis for anmelderens ret til at råde over den pågældende ret, indebærer dette bl.a., at beviset kan fremsendes til retten, eller at der kan anmodes om fristforlængelse i den periode, hvor der er lukket for anmeldelse af dokumenter til tinglysning. Der vil således heller ikke være noget i vejen for, at retten tinglyser et dokument, som anmeldes forud for lukkeperioden, med en frist, som udløber i lukkeperioden. Tilsvarende vil Tinglysningsretten i lukkeperioden eksempelvis kunne behandle ansøgninger om autorisation som anmelder.

Bestemmelsen i *stk. 2* præciserer, at dokumenter, som kommer frem til tinglysning i lukkeperioden, af-

vises og derfor må anmeldes til tinglysning på ny efter lukkeperiodens udløb efter de på dette tidspunkt gældende regler. Dokumenter, der som følge af bestemmelsen afvises, forudsættes returneret til anmelderen hurtigst muligt.

Hvis den digitale tinglysning ikke sættes i kraft for alle bøger (tingbogen, bilbogen, personbogen og andelsboligbogen) på samme tid, kan ministeren efter *stk. 3* fastsætte forskellige lukkeperioder for de enkelte bøger.

I forhold til alle bøger gælder kravene i *stk. 1* om, at lukningen skal finde sted i forbindelse med, at den pågældende bog overgår til digital tinglysning, at der kun må være tale om én lukkeperiode for hver bog, og at lukkeperioden for den enkelte bog ikke kan overstige tre uger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 5

Det foreslås, at loven træder i kraft 1. juli 2009.

For så vidt angår de foreslåede bestemmelser i retsplejeloven, jf. lovforslagets § 1, vil reglerne først få praktisk betydning, når muligheden for, at der tinglyses digitale pantebrev – eller der registreres digitale pantebrev i skibsregistret eller i Dansk Internationalt Skibsregister – foreligger. I forhold til tinglysning af digitale pantebrev vil det sige fra tidspunktet, hvor loven om digital tinglysning træder i kraft for de enkelte bøger.

Til § 6

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 6. november 2008, som ændret ved lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

§ 488. ---

Stk. 2. Ved fremsættelse af anmodning i henhold til § 478, stk. 1, nr. 1-3, skal udskrift af afgørelsen, betalingspåkravet med påtegning, forliget, bevillingen, statsforvaltningens afgørelse, den anmeldte eller godkendte forældremyndighedsaftale eller aftalen om barnets bopæl eller samvær indleveres til fogedretten. Ved fremsættelse af anmodning i henhold til et af de i § 478, stk. 1, nr. 4-7, nævnte dokumenter skal det originale dokument indleveres, medmindre fogedretten anser det for unødvendigt.

1. I § 488, *stk. 2*, indsættes som *3. pkt.*:

»Ved digitale pantebreve, der er eller har været tinglyst eller registreret i skibsregistret eller i Dansk Internationalt Skibsregister, skal anmodningen i stedet indeholde en præcis henvisning til dokumentet i tingbogen, bilbogen, andelsboglobogen, personbogen, skibsregistret eller Dansk Internationalt Skibsregister. «

§ 581. Når auktionskøberen har opfyldt auktionsvilkårene, og appelfristen er udløbet, uden at underretning om appel er meddelt Tinglysning retten, kan køberen kræve de rettigheder, der ikke fik dækning på auktionen, slettet af tingbogen.

2. I § 581 indsættes som *stk. 2*:

*Gældende formulering**Lovforslaget*

»Stk. 2. Er et digitalt pantebrev blevet slettet i tingbogen i medfør af stk. 1, kan den, der ifølge oplysningerne i tingbogen har ret til at gøre eventuelle personlige fordringer efter pantebrevet gældende over for skyldneren, kræve, at Tinglysning retten konverterer det digitale pantebrev til et papirdokument. Papirdokumentet er at anse som et originalt gældsbevis.«

§ 2

I lov nr. 539 af 8. juni 2006 om ændring af lov om tinglysning og forskellige andre love (Digital tinglysning) foretages følgende ændringer:

1. § 3, nr. 2, ophæves.

§ 3

1. ---

2. § 488, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ved fremsættelse af anmodning i henhold til § 478, stk. 1, nr. 1-3, skal udskrift af afgørelsen, betalingspåkravet med påtegning, forliget, bevillingen, statsforvaltningens afgørelse eller den godkendte aftale indleveres til fogedretten. Ved fremsættelse af anmodning i henhold til et af de i § 478, stk. 1, nr. 4-7, nævnte dokumenter skal det originale dokument indleveres, medmindre fogedretten anser det for unødvendigt. Ved digitale pantebrev, der er eller har været tinglyst eller registreret i skibsregisteret eller i Dansk Internationalt Skibsregister, skal anmodningen i stedet indeholde en præcis henvisning til dokumentet i tingbogen, bilbogen, andelsboligbogen, personbogen, skibsregisteret eller Dansk Internationalt Skibsregister.«

§ 13

Stk. 1. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 2. Justitsministeren kan bestemme, at loven træder i kraft på forskellige tidspunkter, for så vidt angår tingbogen, bilbogen, andelsboligbogen og personbogen.

2. I § 13, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Justitsministeren kan endvidere bestemme, at tinglysningslovens § 49 d, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 80, træder i kraft på et andet tidspunkt end de øvrige dele af loven.«

Gældende formulering

Lovforslaget

Stk. 3-6. ---

§ 15

Stk. 1. Rettigheder over et tinglyst pantebrev, der forud for lovens ikrafttræden har opnået beskyttelse mod aftaler og mod retsforfølgning efter reglerne i gældsbrevsloven, bevarer denne beskyttelse efter lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 7.

Stk. 2. Rettigheder som nævnt i stk. 1 kan tinglyses. Ved tinglysningen skal de i stk. 1 nævnte pantebreve konverteres til digitale pantebreve.

Stk. 3. Ved tinglysning af nye rettigheder over eller ændringer i et forud for lovens ikrafttræden tinglyst pantebrev skal pantebrevet konverteres til et digitalt pantebrev.

Stk. 4. Ved anmeldelse til konvertering efter stk. 2 og 3 skal anmelderen indsende det originale pantebrev til Tinglysningsretten. Er pantebrevet bortkommet, skal anmelderen, før konvertering kan finde sted, anlægge mortifikationssag efter reglerne i lov om mortifikation af værdipapirer.

Stk. 5. Reglerne i stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse på rettigheder, som forud for lovens ikrafttræden har opnået beskyttelse mod aftaler og retsforfølgning, og som er knyttet til papirbaserede dokumenter, der er tinglyst som hæftelse. Ved anmeldelse til konvertering efter stk. 2 og 3 skal anmelderen indsende det originale dokument til Tinglysningsretten eller på anden bebyggende måde dokumentere sin ret.

Stk. 6. Ikke-negotiable pantebreve udstedt til realkreditinstitutter i henhold til lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v. anses for konverteret fra lovens ikrafttræden.

3. § 15, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Nye rettigheder over eller ændringer i et forud for lovens ikrafttræden tinglyst pantebrev skal tinglyses for at opnå beskyttelse mod aftaler om pantebrevet og mod retsforfølgning. Dette gælder også overdragelse eller anden overførsel af pantebrevet. Ved tinglysningen skal pantebrevet konverteres til et digitalt pantebrev. Den aftale eller retsforfølgning, der skal kunne fortrænge en utinglyst ret over pantebrevet, skal selv være tinglyst og erhververen ifølge aftalen være i god tro.«

Gældende formulering

Stk. 7. Rettigheder i tinglyste ejerpantebreve, som inden denne lovs ikrafttræden har opnået beskyttelse mod aftaler og mod retsforfølgning efter reglerne i gældsloven, skal senest 5 år efter lovens ikrafttræden tinglyses efter reglerne i tinglysningsloven for at bevare denne beskyttelse. Det er tilstrækkeligt for overholdelse af fristen, at rettigheden er anmeldt til tinglysning, og at der er indsendt fornøden dokumentation efter stk. 9 inden fristens udløb. Ved tinglysning af rettigheder i et ejerpantebrev som nævnt i 1. pkt., skal ejerpantebrevet samtidig konverteres til et digitalt ejerpantebrev.

Stk. 8. Ved tinglysning af nye rettigheder eller ændringer i et forud for lovens ikrafttræden tinglyst ejerpantebrev skal ejerpantebrevet konverteres til et digitalt ejerpantebrev.

Stk. 9. Ved konvertering efter stk. 7 og 8 skal anmelderen indsende det originale ejerpantebrev til Tinglysningsretten. Er ejerpantebrevet bortkommet, skal anmelderen, før konvertering kan finde sted, anlægge mortifikationssag efter reglerne i lov om mortifikation af værdipapirer, jf. dog stk. 11. Anmelderen skal endvidere angive, hvorvidt der består andre rettigheder i ejerpantebrevet eller inden for rammen af ejerpantebrevet, samt i givet fald angive rettighedshavernes identitet og rettighedernes indbyrdes placering i prioritetsordenen.

Stk. 10. Ihændeageren af et ejerpantebrev som nævnt i stk. 7 og 8 har på begæring af pantsætterten eller af andre rettighedshavere pligt til at medvirke til gennemførelsen af en konvertering af ejerpantebrevet efter stk. 9.

Stk. 11. Ejerpantebreve med sikkerhed i fast ejendom, hvor hovedstolen maksimalt udgør 45.000 kr., kan på begæring af en anmelder, der har fået tinglyst en meddelelspåtegning, konverteres til et digitalt ejerpantebrev.

Stk. 12. Et papirbaseret pantebrev har efter konvertering til et digitalt pantebrev ikke længere nogen retsvirkning.

Lovforslaget

4. § 15, stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Nye rettigheder over eller ændringer i et forud for lovens ikrafttræden tinglyst ejerpantebrev skal tinglyses for at opnå beskyttelse mod aftaler om pantebrevet og mod aftaler om eller retsforfølgning mod pantet. Dette gælder også overdragelse eller anden overførsel af rettigheder over ejerpantebrevet. Ved tinglysningen skal ejerpantebrevet konverteres til et digitalt ejerpantebrev. Tinglysningslovens § 1 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, finder anvendelse.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 13. Ved anmeldelse efter dennes lovs ikrafttræden af dokumenter, der giver panteret inden for rammen af et papirbaseret ejerpantebrev, gælder reglen i tinglysningslovens § 15, stk. 6, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 21, ikke.

5. I § 15 indsættes efter stk. 13 som nye stykker:

»*Stk. 14.* Anmeldere, som er autoriseret efter reglerne i tinglysningslovens kapitel 7 b, kan aflyse papirbaserede pantebrev uden forudgående konvertering. Anmelderen skal forud for aflysningen kontrollere, at der foruden bemyndigelse fra den, der ifølge tinglysningsystemet er berettiget til at råde over den pågældende ret, også foreligger samtykke til aflysningen fra eventuelle andre indehavere af omsætningsbeskyttede rettigheder.

Stk. 15. Hvis der i forbindelse med aflysning af pantebrevet efter stk. 14 sker tinglysning af et tilsvarende digitalt pantebrev, udløser tinglysningen af det digitale pantebrev ikke tinglysningsafgift. Afgiftsfriheden forudsætter, at anmeldelse til tinglysning af det nye pantebrev sker senest samtidig med aflysning af det tidligere pantebrev og senest fem år efter lovens ikrafttræden.«

Stk. 14 og 15 bliver herefter stk. 16 og 17.

Stk. 14-15. ---

§ 3

I lov nr. 526 af 7. juni 2006 om ændring af søloven og forskellige andre love (Digital skibsregistrering, pant, udlæg m.v. i fiskerirettigheder, fordeling af bjærgeløn og skibes hjemsted) foretages følgende ændring:

§ 3

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 910 af 27. september 2005, som ændret senest ved lov nr. 279 af 5. april 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 3, nr. 1 og 2, ophæves.

*Gældende formulering**Lovforslaget***1. I § 478, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:**

»I de i stk. 1, nr. 6, nævnte tilfælde kan fuldbyrdelse endvidere foretages hos den, der som skyldner, selvskyldnerkautionist eller pantsætter har forpligtet sig ved et digitalt pantebrev, der er eller har været registreret i skibsregisteret eller i Dansk Internationalt Skibsregister.«

2. I § 488, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»Ved digitale pantebreve, der er eller har været registreret i skibsregisteret eller i Dansk Internationalt Skibsregister, skal anmodningen i stedet indeholde en præcis henvisning til dokumentet i skibsregisteret eller i Dansk Internationalt Skibsregister.«

Til lovforslag nr. L 160. Skriftlig fremsættelse (26. februar 2009)

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om ændring af lov om tinglysning og forskellige andre love samt lov om ændring af søloven og forskellige andre love (Visse ændringer i forbindelse med overgangen til digital tinglysning)
(Lovforslag nr. L 160).

Folketinget vedtog med lov nr. 539 af 8. juni 2006 om ændring af lov om tinglysning og forskellige andre love (Digital tinglysning) grundlaget for indførelsen af digital tinglysning i Danmark – tinglysningsreformen.

Formålet med dette lovforslag er at gennemføre nogle justeringer af lovgrundlaget for tinglysningsreformen, herunder bl.a. ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelserne, med henblik på at lette overgangen fra papirbaseret til digital tinglysning.

I forbindelse med forberedelsen af de tekniske systemer, som skal danne grundlag for den digitale tinglysning, har der vist sig et behov for at lukke for modtagelse af papirdokumenter til tinglysning i en periode i forbindelse med, at den digitale tinglysningsordning sættes i kraft. Dette er nødvendigt dels for at sikre, at der – når det nye system sættes i værk – ikke er et efterslæb af dokumenter, som skal behandles efter de hidtidige regler, dels for at kunne fastfryse indholdet af tingbogen og dermed sikre, at alle data overføres korrekt fra det gamle til det nye system.

Lovforslaget indeholder på denne baggrund hjemmel til at lukke for anmeldelse af dokumenter til tinglysning i en periode på indtil tre uger op til ikrafttrædelsen af de nye regler om digital tinglysning. Forslaget vil have den virkning, at dokumenter, der modtages i lukkeperioden, afvises.

Lovforslaget indeholder endvidere hjemmel til at sætte bestemmelserne vedrørende autorisation af anmeldere i kraft på et andet (tidligere) tidspunkt end de øvrige dele af loven.

Ved at sætte autorisationsordningen i kraft før de øvrige dele af loven, vil ansøgninger om autorisation kunne behandles og meddelelse af autorisation kunne ske forud for, at det nye tinglysningssystem tages i brug. En sådan tidligere ikraftsættelse af autorisationsreglerne vil sikre, at det nye tinglysningssystem straks fra ikrafttrædelsen kan anvendes af alle brugere – herunder også de autoriserede anmeldere – hvilket er i overensstemmelse med lovens forudsætninger. Som anført i bemærkningerne til lovforslaget er det forventningen, at reglerne om autorisation af anmeldere i givet fald vil blive sat i kraft senest tre uger før overgangen til digital tinglysning.

I forbindelse med indførelse af digital tinglysning, vil stort set alle papirbaserede ejerpantebrev og et betydeligt antal af de øvrige papirbaserede pantebrev skulle konverteres til digitale dokumenter efter lovens ikrafttræden. Dette skal efter loven om digital tinglysning ske ved indsendelse af de papirbaserede pantebrev til Tinglysningsretten.

For at begrænse det ressourceforbrug, som vil være forbundet med fremsendelse og behandling af et meget stort antal papirdokumenter, forslås det, at de autoriserede anmeldere, som i øvrigt vil kunne disponere over rettigheder af denne type, efter de regler der vil gælde for anmelderordningen, får adgang til elektronisk at aflyse papirbaserede pantebrev uden forudgående konvertering og samtidig afgiftsfrit tinglyse tilsvarende digitale pantebrev. Herefter vil et papirbaseret pantebrev afgiftsfrit kunne omdannes til et digitalt pantebrev enten ved indsendelse af det papirbaserede pantebrev til Tinglysningsretten, som herefter konverterer det, eller ved, at en autorise-

F. t. l. vedr. retsplejeloven m.v.

ret anmelder elektronisk aflyser det fysiske pantebrev og samtidig tinglyser et nyt tilsvarende digitalt pantebrev.

Ordningen vil få betydning for pantebreve i såvel tingbogen som bilbogen, andelsboligbogen og personbogen.

Lovforslaget indeholder endvidere en ændring af retsplejeloven, der giver ret til at få konverteret digitale pantebreve til fysiske dokumenter (gældsbreve), når et pantebrev er blevet slettet i tingbogen, fordi det ikke har opnået dækning på en tvangsauktion. I denne situation vil panteretten være bortfaldet, men der vil i mange tilfælde fortsat bestå en personlig gældsforpligtelse for skyldner. For den, der har ret til at gøre den personlige fordring gældende, kan der være behov for, at fordringen konverteres til et fysisk gælds-brev, såfremt fordringen ønskes omsat. Når pantebrevet efter slettelsen ikke længere giver pant i fast ejendom, vil der ikke være mulighed for at opnå omsætningsbeskyttelse efter tinglysningslovens regler. Det vil således ikke være muligt at tinglyse en overdragelse af fordringen. Derimod vil gældsbrevslovens regler finde anvendelse ved overdragelse af en sådan negotiabel fordring. Dette forudsætter, at der kan foretages effektiv rådighedsberøvelse, jf. gældsbrevslovens §§ 14 og 22, hvilket igen forudsætter tilstedevæ-

relse af et fysisk dokument. Derfor foreslås det, at den, som efter oplysningerne i tingbogen er berettiget til at gøre eventuelle personlige fordringer efter et digitalt pantebrev gældende over for skyldneren, kan kræve det slettede digitale pantebrev konverteret til et fysisk gælds-brev.

Med lovforslaget præciseres det endvidere, at de overgangsregler i loven om digital tinglysning, som vedrører tinglysning af nye rettigheder over eller ændringer i et forud for lovens ikrafttræden tinglyst papirbaseret pantebrev – herunder ejerpantebrev – også gælder ved overdragelse eller anden overførsel af rettigheder over pantebrevet. Med præciseringen fastslås det, at sikringsakten også ved overdragelse eller anden overførsel af et sådant pantebrev er tinglysning. Der vil i den forbindelse skulle ske konvertering af det papirbaserede pantebrev til et digitalt pantebrev.

Endelig indeholder lovforslaget nogle lovtek-niske ændringer af retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse på grundlag af digitale dokumenter.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til Det Høje Tings velvillige behandling.